

Ελευθεροτυπία - 20/02/2010

- Πολιτική
- Ελλάδα
- Οικονομία
- Τέχνες
- Κόσμος
- Αθλητισμός
- Επιστήμη-Τεχνολογία
- Ταξίδι

Επιστροφή

Έντυπη Έκδοση
Ελευθεροτυπία, Σάββατο 20 Φεβρουαρίου 2010

Σε δημόσια διαβούλευση από τις 25 Φεβρουαρίου το ελληνικό πλαίσιο προσόντων

Τι βαθμό θα παίρνουν πτυχία- απολυτήρια

Της ΑΝΝΑΣ ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗ

Με ένα κείμενο που θα προσδιορίσει το πλαίσιο οργάνωσης της διά βίου μάθησης στη χώρα μας και παράλληλα θα αναδιαμορφώσει τον ελληνικό χάρτη εκπαίδευσης και κατάρτισης, η ηγεσία του υπουργείου Παιδείας παρουσιάζει μετά πολλών τιμών, την ερχόμενη εβδομάδα, την πρότασή της για το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.

 Πλαίσιο προσόντων Μάλτας		 Πλαίσιο προσόντων Ιρλανδίας	
Επίπεδο 1	Πρωτοβάθμια	Επίπεδο 1	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
Επίπεδο 2	Δευτεροβάθμια	Επίπεδο 2	
Επίπεδο 3		Επίπεδο 3	Πρώτο μέρος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Βλ. ελληνικό γυμνάσιο)
Επίπεδο 4	Μεσοδευτεροβάθμια (με διαβαθμίσεις) Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	Επίπεδο 4	Προσωπικές και πρακτικές δεξιότητες (Βλ. χρήση Η/Υ)
Επίπεδο 5	Προπτυχιακός τίτλος σπουδών Ανώτατη Επαγγελματική Εκπαίδευση	Επίπεδο 5	Ανώτερη δευτεροβάθμια (Βλ. ελληνικό λύκειο)
Επίπεδο 6	Πτυχίο τριτοβάθμιας	Επίπεδο 6	Επαγγελματική εκπαίδευση (με διαβαθμίσεις)
Επίπεδο 7	Μεταπτυχιακός σπουδές (με διαβαθμίσεις)	Επίπεδο 7	Μεσοδευτεροβάθμια εκπαίδευση (2ετής σπουδές σε κανονικευμένα ιδρύματα τριτοβάθμιας)
Επίπεδο 8	Διδακτορικός τίτλος	Επίπεδο 8	Ανώτερη Επαγγελματική Εκπαίδευση
		Επίπεδο 9	Προπτυχιακές σπουδές με διαβάθμιση πιστοποίησης ανάλογα με τη διάρκεια σπουδών (3-4 έτη)
		Επίπεδο 10	Μεταπτυχιακές σπουδές διαβαθμιζόμενης πιστοποίησης από την εκδίκαιση έως τον τίτλο
			Πρώτος διδακτορικός τίτλος Προκωρημένες διδακτορικές σπουδές

Το πλαίσιο, δηλαδή, στο οποίο βασικό κριτήριο αναγνώρισης δεν είναι ούτε ο φορέας-ίδρυμα όπου έχει φοιτήσει κάποιος ούτε η διάρκεια των σπουδών αλλά τα αποτελέσματα της συνολικής του μάθησης, εντός και εκτός πλαισίου επίσημης εκπαίδευσης. Τα λένε και «μαθησιακά αποτελέσματα». Ο νέος όρος που θα προσδιορίσει και τη νέα γλώσσα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Με παρόντες αξιωματούχους της Ε.Ε., εμπειρογνώμονες αλλά και εκπροσώπους χωρών που έχουν να επιδείξουν ολοκληρωμένα πλαίσια προσόντων, όπως της Ιρλανδίας και της Μάλτας, την ερχόμενη Πέμπτη, 25 Φεβρουαρίου, η υπουργός Παιδείας Άννα Διαμαντοπούλου και οι δύο υφυπουργοί, Εύη Χριστοφιλοπούλου και Γιάννης Πανάρετος, θα σημάνουν την εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Θα καταθέσουν προτάσεις που θα τεθούν σε σύντομη διαβούλευση ώστε μέχρι ή λίγο μετά το Πάσχα να είναι έτοιμο το σχετικό σχέδιο νόμου. Σκοπός, το ελληνικό Πλαίσιο Προσόντων, εντός του 2011, να είναι έτοιμο για τον «συσχετισμό» του με τα άλλα εθνικά συστήματα των χωρών της Ε.Ε. και μέσα στο 2012 να συνδεθεί με το αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων. Αυτό τουλάχιστον υπαγορεύουν οι φιλόδοξοι στόχοι της Ε.Ε. οι οποίοι θα συζητηθούν στη σύνοδο των Ευρωπαϊκών υπουργών Παιδείας, τον επόμενο μήνα, οπότε και η κ. Διαμαντοπούλου θα κληθεί να επιδείξει στοιχεία προόδου.

Ο οδηγός

Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΕΠ) είναι ο οδηγός για τις όποιες αλλαγές και κυρίως για την κατάταξη των φορέων εκπαίδευσης και κατάρτισης (από τα Δημοτικά έως τα Πανεπιστήμια) στην περιβόητη κλίμακα των επιπέδων πιστοποίησης. Το ΕΠΕΠ περικλείει τη γενική εκπαίδευση και την εκπαίδευση ενηλίκων, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και την ανώτατη. Χρησιμοποιεί οχτώ επίπεδα αναφοράς που βασίζονται σε μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία καθορίζονται με βάση τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες. Παράλληλα, μεταπορίζει το βάρος από τις εισροές (διάρκεια μαθησιακής εμπειρίας, τύπος ιδρύματος) στο τι γνωρίζει και μπορεί να κάνει ένα άτομο που κατέχει ένα

συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν.

Όπως αναφέρεται στα ευρωπαϊκά κείμενα, η μετατόπιση του βάρους στα μαθησιακά αποτελέσματα:

****Υποστηρίζει την καλύτερη αντιστοιχίση ανάμεσα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και την παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης.**

****Διευκολύνει την επικύρωση της ανεπίσημης και άτυπης μάθησης.**

****Διευκολύνει τη μεταφορά και χρήση των προσόντων σε διαφορετικές χώρες και συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.**

****Αναγνωρίζει επίσης ότι άλλες συγκρίσεις μεταξύ των διαφορετικών εκπαιδευτικών συστημάτων, όπως αυτές που βασίζονται στις εισροές (π.χ. διάρκεια σπουδών), είναι ανεφάρμοστες.**

Πώς θα εναρμοσθεί η Ελλάδα με τα νέα αυτά δεδομένα; Η σημερινή ηγεσία του υπουργείου Παιδείας καλείται να αντιμετωπίσει τις εξής βασικές προκλήσεις:

1 Διαμόρφωση του περιεχομένου και των ορίων των τριών μορφών εκπαίδευσης, της τυπικής, της μη τυπικής και της άτυπης. Στην πρώτη ανήκει η οργανωμένη εκπαίδευση, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια. Στη δεύτερη, όλοι οι μεταδευτεροβάθμιοι φορείς που παρέχουν όχι ίδιας ποιότητας εκπαίδευση (από τα εργαστήρια ελευθέρων σπουδών έως τα κολέγια). Στην τρίτη εντάσσονται όλες οι μορφές κατάρτισης ή αλλιώς «επαγγελματικής εμπειρίας» (από ΚΕΚ έως σχολές ΟΑΕΔ κ.ά.).

2 Εύρεση «χώρου» και τρόπου προσαρμογής της λεγόμενης άτυπης μάθησης στο ενιαίο αυτό σύστημα με δεδομένη τη δυσκολία που προκαλεί η προηγούμενη ανύπαρκτη εμπειρία. Κρίσιμο ζήτημα, η διαμόρφωση μηχανισμών πιστοποίησης.

3 Κατάταξη ΤΕΙ-ΑΕΙ. Τα πρώτα διεκδικούν θέση ισότιμη με τα δεύτερα, τα δεύτερα θεωρούν το επίπεδό τους ανώτερο. Εκτιμάται ότι θα επιδιωχθεί η εξεύρεση της χρυσής τομής, με την ύπαρξη -ενδεχομένως- μιας διαβάθμισης (συνδεόμενης με τα επαγγελματικά δικαιώματα) εντός του ίδιου επιπέδου στην περιβόητη κλίμακα του πλαισίου προσόντων (λ.χ. ΤΕΙ και ΑΕΙ στο 6ο επίπεδο με μια διάκριση αντίστοιχη αυτής στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αναφέρεται ξεχωριστά σε Πανεπιστήμια και τα Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα).

4 Πιέσεις των Πολυτεχνικών Σχολών για ισοτίμηση των πτυχίων των πενταετών σπουδών τους με μάστερ. Υπενθυμίζεται ότι η διακήρυξη της Μπολόνια υπαγόρευε τρεις κύκλους σπουδών, 3ετών-5ετών-8ετών, με τους εξής αντίστοιχους τίτλους bachelor- master-διδακτορικό. Βέβαια, δεν έτυχε ανάλογης ανταπόκρισης ούτε από τις πιο συνεπείς στις επιταγές της χώρες-μέλη της Ε.Ε.

Οι δείκτες που ορίζουν τα επίπεδα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (ΕΠΕΠ)			
	ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
Επίπεδο 1 (Πρωτοβάθμια)	Βασικά γνωστά γράμματα	Βασικά δεξιότητες που απαιτούνται για την εκτέλεση απλών εργασιών	Εργασία ή σπουδή υπό άμεση επίβλεψη σε δομημένα πλαίσια
Επίπεδο 2 (Πρωτοβάθμια)	Βασικά συντακτικά και ενόσω εντός παθίου εργασιών ή σπουδής	Βασικά γνωστικά και πρακτικά δεξιότητες	Εργασία ή σπουδή υπό επίβλεψη και με κάποια αυτονομία
Επίπεδο 3 (Δευτεροβάθμια)	Γνώση απλοποιημένων αποκλειστικά, γραμμάτων, διαδικασιών και γενικών εννοιών σε ένα πεδίο εργασιών ή σπουδής	Φάρμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων	Ανάλυση καθήκον για την εκτέλεση καθηκόντων στην εργασία ή στη σπουδή
Επίπεδο 4 (Μεταδευτεροβάθμια και επαγγελματική σπουδή)	Αντικαταστά και θεωρητικές γνώσεις γενικού φύρατος σε ένα πεδίο εργασιών ή σπουδής	Φάρμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την διαμόρφωση λύσεων	Λειτουργία αυτο-διακρίσεων βάσει κατανοήσιμων και περιβάλλοντων εργασιών ή σπουδής. Επιβλέψη της συνολικής εργασίας άλλων στέλεχων, αναλαμβάνοντας κάποια ευθύνη
Επίπεδο 5 (Επίπεδο κέντρων σπουδών ή μεταδιδασκαλίας τριτοβάθμιας ή διδακτορικού διπλώματος)	Ειδικά, εξειδικευμένα, αντικαταστά και θεωρητικά γνώσεις σε ένα πεδίο εργασιών ή σπουδής	Ευρεία γκάμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξάρτηση δημοκρατικών λύσεων	Λειτουργία δικαίωμα και επίβλεψη στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εργασιών ή σπουδής. Αρμόδιος και ανάκληση της ηγεσίας σε περίπτωση κρίσης και της απόδοσης άλλων στέλεχων
Επίπεδο 6 (Μάστερ - προπτυχιακό κύκλος σπουδών βάσει αυτών του Μπάρναμπι 2005)	Προκαταρκτική γνώση σε ένα πεδίο εργασιών ή σπουδής	Προκαταρκτικές δεξιότητες, αποδοτική διακρίσεις και κατακρίσεις	Λειτουργία συνθέτων τεχνικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή σπουδών, με ανάκληση ευθύνης για τη λήψη αποφάσεων
Επίπεδο 7 (Ανώτερο μεταπτυχιακό κύκλος σπουδών βάσει Μπάρναμπι)	Πολύ εξειδικευμένα γνώσεις, μερικά από τα οποία είναι γνώσεις κορυφής σε ένα πεδίο εργασιών ή σπουδής	Εξειδικευμένα δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, οι οποίες απαιτούνται στην έκταση ή/και στην κλίμακα	Λειτουργία και μέγεθος συμμετοχών σε περιβάλλοντα εργασιών ή σπουδής που είναι σύνθετα
Επίπεδο 8 (Τρίτο διδακτορικό κύκλος βάσει Μπάρναμπι)	Γνώσεις στο πλαίσιο προχωρημένα όρια ενός πεδίου εργασιών ή σπουδής και στη διασύνδεση του με άλλα πεδία	Οι πλέον προχωρημένες και εξειδικευμένες δεξιότητες και τεχνικές, συμπεριλαμβανομένων της σύνθεσης και της αξιολόγησης που απαιτούνται για την επίλυση κριτικών προβλημάτων στην έρευνα ή/και στην καινοτομία	Επίβλεψη ουσιαστικού κύκλου, κοινωνικών, αυτεννομίας, πιστοποίησης και επαγγελματικής ανεξαρτησίας και υψηλής προεξόφλησης στη διαμόρφωση νέων ιδεών ή διαδικασιών

5 Οργανωτικά και διοικητικά προβλήματα ειδικά ως προς τον διαχωρισμό πιστοποίησης και κατάρτισης που, σύμφωνα με πληροφορίες, αποτελεί σαφή πρόθεση. Άλλος φορέας θα παρέχει την κατάρτιση και άλλος θα την πιστοποιεί, λένε υψηλά στελέχη του υπουργείου. Ωστόσο, εκλείπουν οι υποδομές. Πώς, για παράδειγμα, το ΕΚΕΠΙΣ με το ελάχιστο προσωπικό θα αναβαθμιστεί σε επιτελικό φορέα πιστοποίησης; Σε τι και πώς θα μετεξελιχθεί ο ΟΕΕΚ το προσωπικό του οποίου (περί τα 700-800 άτομα) δεν είναι παρά αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί; *